

චතුර්ථ චරිත සූචු

රෝගීන මුණසිංහ
ප්‍රංශයේ සිටි

27

1997 තරම ආප ලන්ඩනයට ගියවිට "අර්ල්ස් කෝට්ස්" නම් ප්‍රදේශයේ ආප නවතැන් ගෙන සිටි හෝටලයට ප්‍රින්ස් මහත්මයා ආප බැඳීමට පැමිණියේ මගේ දැරුවන්ට වොකලට ද රැගෙන ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ලේඛකයන්ගේ ප්‍රධානියා වන ප්‍රදේ පුදු පාතික ආදුමින් සාර්සි සිටින ප්‍රින්ස් මහත්මයා දිගු කලකටත් හැද සිටිනු මා දුටුවේ පළමුවැනි වතාවට ය.

ස්වභාවයෙන්ම උපයෝගී වන මුහුණත පමණක් පෙරට වඩා බොහෝ වියපත්ව ඇති සැටි මම එම මොහොතේදී දුටුවිම.

"ප්‍රින්ස් ගුණසේකර කියන්නේ ආපි අවශ්‍ය උන වෙලාවට පාවිච්චි කරපු මිනිස්සු. ඉන් එතාට ප්‍රයෝජනයක් නෑ."

ප්‍රින්ස් මහතා ගින රදවාගෙන ගිටියේ පන්සලේ කිසිවෙකු විසින් කියන ලද එම ආසන්නයේ ප්‍රකාශය ආරාධි වීමෙනි. එම දුෂ්ඨ කරාච්චි ආසු මගේ ගිනට දැනුණ වේදනාව එතරම් මගේ නම් ප්‍රින්ස් මහත්මයාට කොතරම් හදබල වේදනාවක් දැනෙන්නට ඇතිද ?

සෝමවංශ අමරසිංහ සහෝදරයා ලන්ඩන් ශාඛාවේ ගිටිපු සහෝදරවරුන් පක්ෂයෙන් තෙරපා හැර ප්‍රතිසංවිධානය කරන ලද ලන්ඩන් ශාඛාව හැර දුන්නේ ද අධි නීතිඥවරයා කළයුතු ක්‍රමයට අනුප-වේශය සේවයක් කරන ලද ජෝසේප් හා අන්ද්‍රැකිම් බහුල මේ අධි නීතිඥවරයාගේ උපදෙස් හා සහයෝගය ලබා ගැනීම ය. එසේ නොවෙති නම් කළ යුතු ක්‍රමයක් පක්ෂයේ සම සම් අවස්ථාවලට හා සමරු උත්සවවලට මේ පැරණි ගිනිතරා කැඳවා ගනිමින් ඔහු සමග සබඳකම් පැවැත්වීම ය.

එතෙක් ආද සිදු වී ඇත්තේ හොඳිකර දමන කරපියා කොළඹට අත් කරදෙන ඉරණම මෙන් ප්‍රින්ස් මහතා පැත්තට දමා අමතක කර තිබීම ය. හරිනම් සිදුවිය යුත්තේ ලන්ඩනයේ පක්ෂ වියමුවන් හෝ ලංකාවේ නියමුවන් සැඟ මහත්මයෙකු වූ මේ මහත්මයාට උපහාර පිදීමේ අවස්ථාවක් සංවිධානය කිරීම ය. පක්ෂය තවමත් ප්‍රමාද නැත. එතෙක් එවන්මත් සිදුවෙතොත් බව එකානන් ය.

මින් ඉහත පරිච්ඡේද කිහිපයකදී මම කුමනායක, මල්ලා, සැම, සැරි, මහේස්දර්, අම්මා සහ තාත්තා, පුසා, තියර යන චරිත ගැන ලිවීමේ, එසේම පැර-සියේදී හමු වූ සොයුරන් කිහිපදෙනෙකු, මෙම කෘතියට ඇතුළත් විය යුතුව සිටිති. කුලතුංග, විමලේ සහ ඉහලේ ධර්මේ එම කිහිපදෙනා ය.

ප්‍රංශයට පැමිණි පළමු සතියේදීම මා කුලතුංග නළුතා ගත්තේ අහසගුණානේ මාර්ගයෙන් බැටි මීට පෙර සැදුම් කර ඇත්තෙහි. අහසගුණා හමුවන්නට එම නිවසට ආ ඔහුගේ මිතුරුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙ-

ක් ඔහු වැනිම වසර සේ.වී.පී. කාරයෝ වූහ. හෙවත් රිච්ට්ට් පදක්කම පලදිනු සඳහා ජ.වී.පෙ. ලාංඡනය සහිත රතු කප්පොට්ටි පැලඳගත් වෙස් හැට්ටුවෝ වූහ. කුලතුංග මොවුන් අතරින් කැපී පෙනුණේ ඔහු මේ මුළුමනේම සේ.වී.පී. කාරයන් අතර මර්දනයේ සේ.වී.පී. කාරයෙකු වී සිටීම නිසාය. ඔහුත් මමත් සමීප වූ හේතුව ද එයම විය.

මා ප්‍රංශයට පැමිණා ගතවී ක්‍රමයෙන් යන්තම් මාසයක් පමණ නිසා විසල් පැරස් පුරවරයේ දැකුම්කල මං මාගේ එවිටත් මට හුණුරු විය. පැරසියේ ජනාකීර්ණ මානවක මා ඇවිද යමින් සිටියේ කුසේ සමග ය. විරන්ධර පිටුපස හැර බලමින් පැමිණි කුසේ එකවරම මගේ අතින් ඇඳගෙන ඇතුරු මානවකට හැරුණේ ය. ඔහුගේ මුහුණේ තැනිතැන්මක සැඟුණු විය.

"ඇයි ? මේ මොකද ?" මම විමසිමි.
"අර මම ගලේ කරන මෑන් ඇත්ත මගේ පස්සෙන් එනවා" කුසේ තැනිතැනි පැරසි ය.
"මොන මෑන්ද ? කවුරුගේ මොකටද ඔහාට ගලේ කරන්නේ ?"

මගේ බලවත් පෙරැත්තය නිසා කුසේ මට එම කරාච්චි කිව්වේ එදින නොව පසු දවසක ය. ඔහු කියූ කරාච්චි සාරාංශය මෙවන්තනි.

ඔහු රැකියාව කරන අවස්ථාවේ ඔහු සමගම වැඩකරන තරුණියක් ඔහු ගැන උනන්දු වී ඇත. එතෙක් ඔහු ඇසට කැමිණි වී නැත. එයින් පසු ඇස උත්සාහකර ඇත්තේ ඔහුට රිද්මිම හා ඔහුගෙන් පලිගැනීමට ය. පසුව ඇස වෙතත් තරුණියෙකු සමග පෙමින් මෙලී පෙම් රැගුම් පාත්තට වී ඇත්තේ කුසේට පෙනෙන්නටම ය. එක් දිනක ඔහුට මුළුතැන්ගෙයි වැඩ කරන විටදී රන් වූ තෙල් සහිත තරාච්චි ඔසවාගෙන ආ ඇස එය හාපන සෝදන බේසමට (සිත්ක් එතට) විසකර ඇත්තේ රන් වූ තෙල් විසිරී යන ආකාරයට ය. කුසේ ගිනන්නේ ඇස එසේ කුසේ තමාට අනතුරක් කිරීමේ වේගතාවෙන් බවයි. පසුව ඔහු එම අවස්ථාවේ රැකියාවෙන් ඉවත් වී ඇත. එතෙක් ඇස විසින් යෙදවූ පුද්ගලයෙකු හෝ කිහිප දෙනෙකු තමාට අනතුරක් කිරීම සඳහා තමා පසුපස පැමිණෙන බව ඔහු සිතයි.

මට ඉතා පැහැදිලිව වැටහී ගියේ අර ප්‍රංශ තරුණිය ඔහුගෙන් පලිගැනීමට උත්සාහ ඇරඹිත්, කිසිවෙකු ඔහු පසුපස එන්නේය යන සිතුවිල්ලක් ඔහු සිතීන් මාගෙන් මනෝඉතාසියක් බවය. මම අහසගුණා සමග කුසේ ගැන කතා කළෙමි.

"අපිත් ගිනන්නේ මික මෙයා ගිනිත් මාගෙන් දෙයක්, මන්ත දැන් රස්සාවත් නැති කරගෙන, ඉන්න තැනත් නැති කරගෙන" අහසගුණා නොසැලකිල්ලෙන් මෙන් කිව්වේ ය.
"ඔහාට බැරිද මේ මුහුණත මගේ දැනුවරයක් ලෙසට එක්ක යන්න. නව පහුවෙන කොට තන්ත්වය නරක් වෙන්න බැරි නෑ."

"ආවේමත් උනාට අපිට එතෙම කරන්න බැහැනේ බං. දොස්තරලා ළඟට යන්න මට පිස්සුද ඇහවි." අහසගුණා කරාච්චි ගින තිබිබේ ය.

ආදර සම්බන්ධයේ කරාච්චි සම්පූර්ණයෙන් පැත්තට දැමුවත් පුද්ගලයෙකු දැරුණු මානසික විකෘතියට පත්විය හැකි ප්‍රශ්න ගණනාවක්ම කුසේට තිබුණේ ය. ඔහු ලක්ෂ ගණනක් වැරදන ප්‍රංශයට එන්නට ඇත්තේ තමාට තිබූ සිහි තර්ජනය යේම පවුලේ ආර්ථික ප්‍රශ්න ද විසඳා ගැනීමේ වේගතාවෙනි. ප්‍රංශයේ බියක්, පැකක් නොවෙතිව පිටත්වීම අවශ්‍ය පළමු සාධකය වන විසා බලපත්‍රයට අදාල දේශපාලන රැකවරණ ප්‍රතික්ෂේපවීම ඔහු ලද විශාල පරාජයක් විය. ස්ථිර විසා බලපත්‍රයක් නොමැති වූ කල ස්ථිර රැකියාවක් නොලැබෙයි. තමාගේ තමට නවාතැන්කම ලබාගැනීමට බැරවෙයි. තමා අත ගින දී විවාහ කරදියයුතු නැගණියන් ගැනද, විවාහකයට නොවෙමු කරණ වියය ගෙවියන බොහෝ විටකය ගැනද කුසේ ගින විඩාවට පත්කරගෙන තැවෙමින් උන්නේ ය.

"මම නම් කුසේට දැනුත් කියන්නේ පක්ෂයෙන් ලියුමක් ඇරගෙන ආයේ රිච්ට්ට්ට් ඉල්ලලා බලමු කියලයි."
"බැහැ බැහැ. මට එක කරන්න බැහැ. මම පක්ෂයෙන් ලියුමක් ගන්නවා කියන්නේ මම පක්ෂයට කරපු දේවල්වලට වන්දි ගන්නවා වෙන් වැඩක්."

කුසේ සිතුවීමේ එළඹෙන ය. සිමාව ඉක්මවා ගිය ඔහුගේ අවධානම ගැන මට නොරැස්සුමක් ද ඇතිවිය.

තමා ළඟ බොක්ස් ගිටාරයක් ඇති බවත්, දැන් තමාට ස්ථිර නවාතැන්කම නොමැති නිසා එය තබා තැනීමට අපහසුව ඇති බැවින් විකිණීමට අදහස් කරන බවත් කුසේ මට පැවසුවේ මා ප්‍රංශයට පැමිණා ගතව යන දෙවන මාසයේ අහසගුණා සමග සිටියදී ය. සාහිත්‍යයට මහත් ඇල්මක් දැක්වූ මම ගිටාරයකට මගේ ඇති ආශාවත් එතෙක් දැන්ම එවන්නක් මෙලී ගැනීමට මට ඇති නොහැකියාවත් ගැන ඔහුට පැවසුවෙමි. ඉන් දින දෙක තුනකට පසු වචල්දේ පාටට හුරු ගිටාරයක් රැගෙන ආ කුසේ එය මට දුන්නේ ය.

"සහෝදරයා මේක නිසා ගන්න. අද හෙට, තව මාස දෙක තුනකින් අවුරුද්දකින් හෙවි, තව අවුරුදු දෙක තුනකින් හරි මාසයට පුළුවන් උන කෘෂ්ණ මට ප්‍රශ්නක් පත්සියයක් දෙන්න."

මා ප්‍රංශයට පැමිණියේ අහසගුණාගේ නිවසේ ගතවී සිටින්නට ය. එතෙක් ඔහුට ද නිවසක් නැතිබව මා දැන ගන්නේ ප්‍රංශයට පැමිණි පසුවයි. එපමණක් නොව කුසියට ගිටි ගෙදරින් ඔහුට ද යාමට සිදුවී වී ඇති නිසා මා ඔහුගේ පැවිදි මගේ විසඳුවකට ය. අප සමග උන් අහසගුණාගේ මල්ලි අධියාගේ මිතුරෙකු වූ රැවුල් කියැලිගේ කාමරයේ නැවතීමට යනබව කියවන්නේ මම ද ඔහු සමග එහි නතර වන්නට ගියෙමි.

එම කාමරය තිබුණේ "පොංදු හුයි" (හුයි පාලම) ප්‍රදේශයේ ය. හතරැස් මීටර 10 ක් හෝ 12 ක් පමණ වූ එම කාමරයේ පිටත්වීමට පහසුකම් තිබුණේ එක් අසෙකුට ය. එතෙක් අපහසුවෙන් වුවද තිදෙනෙකුට පිටත්වීමට හැකි විය. කාමරය අධික මිතුරා වූ රැවුල් කියැලි, දිවාකල දිවාගසක් වන, රාත්‍රියට ඇඳුක් වන "කනපලි" නම් වූ එකම ඇඳේ නිදාගත් අතර, අහසගුණාගේ මල්ලි වූ "විලාස්" සහ මම මෙට්ටියක් දාගෙන බිම නිදාගත්තෙමු. අපගේ පාද දෙසින් වූයේ පිගත් කෝප්ප සේදිය හැකි කුඩා සිත්ක් එකක් සහ කෘම උයාගත හැකි හොට්ප්ලේට් ලීප ය.

මා රැවුල් කියැලිගේ කාමරයට ගොස් ගතවී යන දෙවන මාසයේ දිනක කුසේ එහි පැමිණියේ ය.
"මම මට කලින් කාටවත් මෙහෙම කරදර කරලා නෑ. මම එක දවසක් මෙහේ නතර වෙන්නවා." කුසේ රැවුල් කියැලිට එසේ පැවසුවේ අවසර නොදන්නේ මට මෙහි නැවතී සිටීමට සිදු වී තිබේය යන ස්වරූපෙනි.

"පේතවනේ, දැනටත් හවුස් ගුල්. මම නම් ඇඳුන් බින්නේ නෑ. තුන් දෙනෙකුට මගන නිදාගන්න පුළුවන් නම් නිදාගන්න."

රැවුල් කියැලි පැවසීය. කුසේ අප සමග නතර

විය. දිවා කලේ තදබදයක් නොදැනුණත් රාත්‍රියේදී අප තිදෙනාට නිදා ගැනීමට සිදු වූයේ එකිනෙකාට තෙරවී ගෙන ය. මට බොහෝ දිනවල මාතර බන්ධනාගාරයේ දැල් රාත්‍රියට නිදාගත් අයුරු සිහියට නැගුණේ ය. නොබෝ දිනකින්ම මට රැටතුණේ කුසේගේ මානසික තන්ත්වය සාමාන්‍ය තන්ත්වයේ නොපවතින බව ය. එම නිසා අප දෙදෙනා අතර ඇතිවන දේශපාලන සංවාද හා කතාකාරීත්වය වාද විවාද මට්ටමට ගෙන නොයාමට මම වග බලා ගනිමි. එතෙක් කිසිදු වැදගත්මකට නැති ජරාජීර්ණ පිටිතයක් ගතකල රැවුල් කියැලි අප දෙදෙනා දේශපාලන වාද විවාද පටලවා " අඹුලුවා එයින් තැපැන්වීමේ පහත් උත්සාහයක් ඇරඹි නිසා අපගේ ගිත් පැරණි අවස්ථා නොතිබුණාම නොවේ.

අයාලේ යන කියැලිගේ මිතුරන් ගිතර පැමිණෙන, සිගරට් දුමින් පිරි පවතින කාමරයේ ගතකල මාස දෙකක් පමණ වූ කාලය මා පැර-සියේ ගතකල අදුරුම කාලපරිච්ඡේදය විය. එම කාලයකින් කාලය නිමාවක් දුටුවේ මා ප්‍රංශයට එන මහේන්ද්‍රී නළුතාගේ මිතුරු දෙදෙනා පැරසියේදී නළුතාගේ මිතුරු මවුන් දෙදෙනා තවත් මිතුරුන් සමග නතර වී සිටින කාමරයේ එක් අසෙකුට ඉඩකඩ ඇති බැවින් මවුන් සමග නතරවීමට එන්නයි මවුනු මට පෙරැත්ත කළහ. මා ඔවුන් සමග නැවතීමට ගියේ ඉතාමත් සතුටෙනි.

1998 වසරේදී විය හැකි ය. එනම් රැවුල් කියැලිගේ කාමරයේ දුටුවාට පසු වසර දෙකකටත් වැඩි කලකට පසු ය. දිනය මැයි මස පළවෙනිදා ය. ප්‍රංශයේ පොදු මැයි පොදුපාලිකා සහභාගී වී සිටි ජ.වී. පෙරුමුණේ ඉදිරියෙන්ම ගෙනයන බැහැරයේ එක ලී පාලේලක් ඔසවාගෙන ගියේ කුසේ ය. සෝමවංශ සහෝදරයාට "සිරි අධියා" යයි ඇමතිය නැතිකරමින් හොඳට කුසේ ඔහු දැන සිටි බැවින් ඔහු නැතර පක්ෂයට සම්බන්ධ වී සිටිනැයි මම සිතුවෙමි. එතෙක් ඉන් පසුව එහි පක්ෂයේ වැඩ කරන වෛද්‍යවරුන් සිටින සම්බන්ධව සිටින බවක් මම නොදුටුවිම.

නැවතත් ඔහු මට අහමිබේත් මුණ ගැසුණේ මමත් බිරුදක් කොමි රෝහලට ගොස් සිටි අවස්ථාවක ය. කොමි රෝහල, දේශපාලන රැකවරණ පනා ප්‍රංශයට පැමිණෙන්නන්ට සහ සංකුමණිකයන්ට විශේෂ අනුග්‍රහය දක්වන ඉංග්‍රීසි කථා කරන වෛද්‍යවරුන් සිටින රෝහලක් බව මම පෙරදී සැදුන් කොට ඇත්තෙමි.

"ඇයි කුසේ සතිය හැකුවද ? වෙන උවමනාවකට ආවද ?" මම විමසිමි.
"මගේ පියියුටට දැන් බොහෝ ගන්නේ මෙහෙත්තේ" ඔහු කිව්වේ සැහැල්ලුවෙන් සිතාසමිනි.

එම හමුවෙන් වැඩිකලක් ගතවී යන්නට පෙර මා ඔහු බැලීමට ගියේ පැරසියේ විශේෂිත ස්ථානයකට ය. ඒ වගවිටත් ඔහු දකින්නට ඇතුළට ගොස් සිටි දෙතුන් දෙනෙකු පිටතට පැමිණෙන තෙක් මමත් හවත් නිහිප දෙනෙකුත් බලා සිටියෙමු.

"කොහොමටත් ඇදගන්න බෑ. ඇතුරු වෙන්න පිටිවුණා නෑ කැත්ත කල්ලක් වෑන්. අපි බලන්න